

A

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตร การทอผ้าสไบ จำนวน ๓๕ ชั่วโมง
 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ

ความเป็นมา

ผ้าทอเป็นสัญลักษณ์ของคนในแต่ละชุมชน แสดงถึงเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ และความแตกต่างทางวัฒนธรรม ผ้าทอยังคงเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่แรกจนถึงตาย และมีบทบาทสำคัญทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การทอผ้าเริ่มจากการสาน มนุษย์เริ่มสานต้นหญ้าอ่อนเพื่อให้ได้วัสดุสิ่งของ และต่อมากลายเป็นเส้นและตะกร้า และพัฒนามาเป็นวิธีการต่อต้านพิษเพื่อเป็นเส้นที่ยาวและทำให้เหนียว ขึ้น สามารถรับน้ำหนักได้มากขึ้น จนกระทั่งมีการคิดค้นวัสดุการทอจากพืชมาเป็นเส้นใย เช่น ฝ้าย รู้จักวิธีการ ทออย่างง่าย คือการนำฝ้ายมาผูกกับหินเป็นเส้นยืน และใช้เส้นพุ่งเข้าไปเวลาทอ ในอดีต เด็กผู้หญิงทุกคนจะถูกฝึกหัดให้รู้จักการทอผ้า และเย็บปัก ถักร้อย ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ในชุมชน ผ้าทอ ยังคงบทบาททางสังคมและวัฒนธรรม นอกจากบทบาททางการค้า ยังมีการใช้ผ้าใน ประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ดังนั้นการสืบทอดความคิด ความเชื่อ แบบแผนทางสังคม จากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ และพัฒนาศักยภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต เพื่อการดำรงอยู่ของ วัฒนธรรมควบคู่กับการพัฒนาเป็นอาชีพและรายได้ของคนชุมชน การทอผ้าเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่สืบทอด กันมา นอกจากคุณค่าทางศิลปะแล้วยังเป็นการแสดงถึงแบบแผนความเป็นอยู่ในสังคม

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบ มีหลักการดังนี้

๑. เป็นการจัดหลักสูตรด้านหัตถกรรม ที่มีความยืดหยุ่น ทั้งด้านหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เน้นบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่ให้บริการ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในเขตพื้นที่

๒. การจัดการศึกษาการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบ มุ่งเน้นให้ผู้ไม่มีอาชีพ ผู้มีอาชีพแล้วและต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง โดยจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน และเน้นความรู้คู่คุณธรรม

๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕. การจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายผู้ไม่มีอาชีพ หรือผู้ที่มีอาชีพแล้วและต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง ให้มีความพร้อมที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบ ดังต่อไปนี้

๑. กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

๒. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการประกอบอาชีพและบริหารจัดการอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. กลุ่มเป้าหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

หลักสูตรการประกอบอาชีพการทอผ้าสไบ มีกลุ่มเป้าหมายคือ

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ

๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพโดยเฉพาะ ผู้ประกอบการ SME,OTOP และผู้ประกอบการอาชีพ

ทั่วไป

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๓๕ ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี จำนวน ๕ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน ๓๐ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการทอผ้าสไบมีโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

บทที่ ๑ ช่องทางการประกอบอาชีพ ความรู้เกี่ยวกับทอผ้าสไบ จำนวน ๓ ชั่วโมง

๑.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าสไบ

๑.๒ ประวัติความเป็นมาวัฒนธรรมการทอผ้าสไบ

บทที่ ๒ ทักษะการประกอบอาชีพการเลือกวัตถุดิบในทอผ้าสไบ จำนวน ๓ ชั่วโมง

๒.๑ เรื่องขั้นตอนการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการ

๒.๒ เรื่องเลือกใช้วัตถุดิบในผลิตภัณฑ์ทอผ้าสไบ

๒.๓ ขั้นตอนและวิธีทอผ้าสไบ จำนวน ๒๗ ชั่วโมง

- เรื่องการขั้นตอนและวิธีทอผ้าสไบ

บทที่ ๓ การบริหารจัดการอาชีพ จำนวน ๑ ชั่วโมง

๓.๑ การบริหารจัดการอาชีพผ้าทอย้อมสีธรรมชาติ

๓.๑.๑ การดูแลรักษาคุณภาพของผ้าทอย้อมสีธรรมชาติ

๓.๑.๒ การลดต้นทุนในการทอผ้าทอย้อมสีธรรมชาติ

๓.๑.๓ การเพิ่มมูลค่าสินค้า

- การแปรรูป

- การออกแบบ

- การประยุกต์ใช้

๓.๒ จัดการการตลาด

๓.๒.๑ ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด

๓.๒.๒ ประชาสัมพันธ์

๓.๒.๓ ส่งเสริมการขายและการบริการ

๓.๒.๔ การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์

๓.๓ จัดการความเสี่ยง

บทที่ ๔. โครงการประกอบอาชีพ

จำนวน ๑ ชั่วโมง

๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพ

๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ

๔.๓ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ

๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพ

๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสารและภูมิปัญญา

๒. ฟังวิทยากรบรรยายให้ความรู้

๓. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้

๔. แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๕. ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง

๖. ฝึกปฏิบัติจริงและทดสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สื่อการเรียนรู้

๑. วิทยากร

๒. เอกสาร/ใบความรู้

๓. อินเทอร์เน็ต

๔. วารสาร/หนังสือพิมพ์

การวัดผลประเมินผล

๓. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร

๔. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และ

จบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล ๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร
การทอผ้าใส่ใบ จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
<p>บทที่ ๑ ช่องทางการประกอบอาชีพ</p> <p>๑. ความรู้เกี่ยวกับ การทอผ้าใส่ใบ</p> <p>บทที่ ๒ ทักษะการประกอบอาชีพ</p> <p>๒. การเลือกวัตถุดิบในการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๓. ขั้นตอนและวิธีการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๔. ปัญหาที่อาจเกิดจากการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๕. ขั้นตอนและวิธีการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๖. ปัญหาที่อาจเกิดจากการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๗. การถ่ายทอดความรู้เรื่องการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>บทที่ ๓. การบริหารจัดการอาชีพ</p> <p>๑. การบริหารจัดการอาชีพการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๓.๑.๑ การดูแลรักษาคุณภาพของการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๓.๑.๒ การลดต้นทุนในการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๓.๑.๓ การเพิ่มมูลค่าสินค้า</p> <p>- การแปรรูป</p> <p>- การออกแบบ</p> <p>- การประยุกต์ใช้</p>	<p>๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอกขั้นตอนการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการทอผ้าใส่ใบได้ถูกต้อง</p> <p>๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้วัตถุดิบในการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกขั้นตอนวิธีการทอผ้าใส่ใบได้</p> <p>๔. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาที่เกิดจากการทอผ้าใส่ใบได้</p>	<p>๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ</p> <p>ความรู้เกี่ยวกับทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๑.๑ เรื่องขั้นตอนการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๒. ทักษะการประกอบอาชีพการเลือกวัตถุดิบในการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๒.๑ เรื่องเลือกใช้วัตถุดิบในการผลิตผ้าทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๒.๒ เรื่องการขึ้นตอนและวิธีการทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๓. การบริหารจัดการอาชีพ</p> <p>๓.๑ การบริหารจัดการอาชีพ</p> <p>๓.๑.๑ การดูแลรักษาคุณภาพของผ้าใส่ใบ</p> <p>๓.๑.๒ การลดต้นทุนในการทอผ้าใส่ใบ</p>	<p>๑. วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับ การทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๒. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์การทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๓. สาธิตและฝึกปฏิบัติจริงให้เกิดทักษะจนเข้าใจเทคนิคและวิธีการออกแบบผลิตภัณฑ์การทอผ้าใส่ใบ</p> <p>๔. สาธิตและฝึกปฏิบัติจริงในการการแปรรูปผ้าด้วยวัสดุต่างๆได้</p> <p>๕. การถ่ายทอดความรู้เรื่องการออกแบบการทอผ้าใส่ใบ</p>	๓	๓
				๑	๒๗

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓.๒ จัดจัดการตลาด ๓.๒.๑ ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด ๓.๒.๒ ประชาสัมพันธ์ ๓.๒.๓ ส่งเสริมการขายและการบริการ ๓.๒.๔ การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ๓.๓ จัดการความเสี่ยง บทที่ ๔. โครงการประกอบอาชีพ ๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพ ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ ๔.๓ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ ๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพ ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการ	๓.๑.๓ การเพิ่มมูลค่าสินค้า - การออกแบบ - การประยุกต์ใช้ ๓.๒ จัดจัดการตลาด ๓.๒.๑ ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด ๓.๒.๒ ประชาสัมพันธ์ ๓.๒.๓ ส่งเสริมการขายและการบริการ ๓.๒.๔ การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ๓.๓ จัดการความเสี่ยง โครงการประกอบอาชีพ ๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพ ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ ๔.๓ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ ๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพ ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการ			๑ ชั่วโมง	

ลงชื่อ ผู้เสนอ
 (นางไพยวรรณ บุทธิจักร์)
 ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล

ผู้เห็นชอบ

 (นายสมเจตน์ สวาตรี)
 ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดมุกดาหาร

ลงชื่อ ผู้อนุมัติ
 (นายประมวล ดอนอามาต)
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอดอนตาล